

forskjellige Meninger, men jeg troer imidlertid ikke, at det er rigtigt at træffe Bestemmelser som disse for Folk, der boe i eenlige Steder, saa isolerede fra Andre, at der ikke er rimelig Udsigt til, at deres daarlige Bygningsmaade eller daarlige Stedder vilde kunne forulempe Andre. Hvad overhovedet det angaaer, at søge at faae en bedre Bygningsmaade indrettet for de allerede tilstedeværende Boliger, da skal jeg villig erkjende, at jeg finder det rigtigt at virke derhen til, saavel som til, at der ikke opstaaer flere samlede Byer, end der allerede er tilstede; men at søge næsten at forbyde dem, der allerede ere, at opføre deres Bygninger paa det samme Sted, hvor de allerede ligge, det er, troer jeg, ubilligt. Det er rigtignok ikke ganske forbudt, idet det nemlig i § 8 er tilladt, men under temmelig strenge Betingelser for Mange. Man siger nok, at det allerede er saa, at det ikke er en ny Indretning, at den allerede bestaaer ifølge de gjældende Love, og det skal jeg heller ikke modsig, men det nytter ikke, at man siger, at det er saa ifølge Lovgivningen; thi den har ikke været fulgt; man maa tage Forholdene, som de ere, man maa nærværendegjøre sig Tilstanden, og den er paa mangfoldige Steder en saadan, at der ligger hele Rækker af straatakte Bygninger, meget daarlige indrettede, i Særdeleshed paa Fæstegodserne. Sæt nu, at der opstaaer Ild i en saadan Række straatakte Bygninger, og de allesammen bleve lagte i Aske, saa kunne de ikke opføres efter denne Lov, uden at de undersøstes de kostbare og temmelig strenge Betingelser, som her ere givne. Hertil kommer, hvad der i den senere Tid synes at være Meningen, at det tilkommer Fæsteren at bygge op, naar der ikke i Fæstebrevet er truffet en Bestemmelse derom mellem Eieren og Fæsteren, og saa bliver det endnu mere ubilligt. Det vilde dog ikke være rimeligt at tvinge en Mand, som maaskee ikke paa nogen mulig Maade kan komme til at boe paa noget andet Sted, end hvor han boer — og man tænker sig her en heel Række Fæstehuse, og maaskee er vedkommende Fæsters Hus adsureret for 200 Rd. — jeg siger, det vilde dog være urimeligt at tvinge ham til at sætte et Hus op igjen, som skal være 5 til 600 Rd. værd, for de

200 Rd.; thi det vil omtrent være det Samme som at gjøre ham huusvild, og det Samme kan i mange Tilfælde ogsaa siges om Eieren, men jeg troer rigtignok, at, dersom det forholder sig saaledes, som det lader til, at, naar der ikke er truffet Bestemmelser i Fæstebrevet derom, saa tilkommer det Fæsteren at bygge for Assurancensummen, saa vil det være allermeest ubilligt mod Fæsterne — det er en Bestemmelse, som jeg paa ingen mulig Maade kan tiltræde. Jeg tvivler ikke paa, at nærværende Lovforslag, hvis det kommer ud som Lov i sin nuværende Skikkelse, vil vække Opmærksomhed, og at det, naar det baade fra den ene og den anden Side bliver strengt overholdt, ikke kan Andet end medføre de største Ubilligheder paa mange Steder. — Der er i Mødet i Lørdags blevet udtalt Ubilligt mod Loven, hvori jeg for endeel kan være enig, hvorimod jeg ikke kan slutte mig til, hvad der er blevet udtalt temmelig stærkt af den ærede Rigsdagsmand for Marhuus Amts 1ste Valgfreds (G. Winther) mod § 5. Efter mit Skjønnende troer jeg, at § 5 er meget rimelig og hensigtsmæssig; det blev udtalt, at, dersom den skulde tages tilfølgende, som den er, saa vilde den i mange Tilfælde forringe Byggegrundenes Værdi; ja, det kan gjerne være, men saa er det kun de paatænkte Byggegrunde, men de Byggegrunde, som allerede ere bebyggede, og de Bygninger, som findes paa samme, troer jeg ville meget forringes, hvis Bestemmelser som disse ikke finde Sted; jeg troer, man maa være mere skaansom imod de sidste end imod de første. Der er af den samme ærede Rigsdagsmand omtalt, at Anskaffelsen af Sprøiterne skal være communal; — det er, efter hvad jeg kan skjønne, efter Lovforslaget allerede saaledes, jeg troer ikke, man kan forlange, at det skal være mere communal; det er overgivet til Sogneforstanderskaberne og Amtsrådene, der begge ere communale Autoriteter, men den samme ærede Rigsdagsmand vilde ikke indrømme Communalautoriteterne Ret til selv at udfinde deres Branddamme eller deres Brønde; jeg seer ikke, hvem der der skulde være competent dertil, naar ikke Sogneforstanderskabet, der kjender Sognet saa nøje, skulde kunne gjøre det. Jeg skal ikke udtale